

Rd., som i Motiverne henføres under følgende Poster:

Et Pensioner	9,000 Rd.
— Alderstillet	1,625 —
— Bøndehøiskoler	1,400 —
— andre ikke lovbestemte Udgifter	1,500 —

Af de tovendte forstaaede Summer er Alderstillet Lovbestemt, og at ville underkaste Skolelærernes Afstedtelse og derved Pensionsbeløbet en Kritik, vilde efter det Foranstøttede være saagodt som uden Betydning, hvorved dog skal bemærkes, at forsaavidt der under dette Beløb er indbefattet den ikke aldeles lovbestemte Deel af Entepensionen, da er denne for Udvalget opgivet kun at have været i Regnskabsaaret 18^{67/68} = 607 Rd. 69 ø. til 27 Søler. — De enkelte Poster af det i Motiverne ommeldte Beløb = 1,500 Rd. kunne ikke siges at være i Strid med Skoleloven, saameget mindre som denne Lov berettiger Skoleraadene til med Ministeriets Samtykke at yde Bidrag ogsaa til andre Foranstaltninger end de i Loven udtrykkelig nævnte, og dette Ministeriets Samtykke maa anses meddeelt derved, at Virksomhedsplanen indsendes til Ministeriet, og Statskassens Bidrag anvises. — Om det herunder opførte Beløb 600 Rd. til Hjælperere er i Skolevæsenets Løve, skal man lade uafgjort, men som et Middel til at holde Pensionsbyrden lavere, kan man fra det oekonomiske Standpunkt ikke have Noget derimod at erindre.

Med Hensyn til Posten 1,400 Rd. til Bøndehøiskoler skal bemærkes, at naar det i Motiverne hedder, at der i Ringkjøbing Skolefonds Budget for 18^{68/69} ikke er ansat noget Beløb til en højere Underviisnings Opretholdelse, da kan Udvalget dog ikke andet end til en sliq Udgift henregne den nævnte Udgift til Bøndehøiskoler, 1,400 Rd., eller 750 Rd. forsaavidt Sorø Academies paaregnede Tilfud bringes i Beregning. — Udvalget maa i det Hele ansee det tvivlsomt, i hvilken Udstrækning det kan erkjendes rigtigt, at Bøndehøiskoler, der ere at ansee som private Instituter eller Underviisningsanstalter, opretholdes ved Bidrag af Skolefonden, som for en væsentlig Deel bestaae ved Udskrivning eller Paa-

ligning; men i hvert Fald kan man ikke erkjende det Forhold for vigtigt, hvori Ringkjøbing Amts Skolefond staaer til Stabye Bøndehøiskole, hvilket Forhold ifølge de Udvalget meddeelte Oplysninger bestaaer i, at Skolefonden eier Skolebygningerne, og Skoleraadet gjennem en af den valgt Bestyrelse forestaaer bemeldte Skole. Vel er det ogsaa Udvalget bekendt, at særlige Omstændigheder førte Skoleraadet ind i dette Forhold, som upaatvivleligt stiftedes i en prisværdig Hensigt, men man kan dog ikke erkjende en i Underviisningsvæsenet saa umiddelbar indgribende Virksomhed som et Skoleraads og en Skolefonds Opgave, eller som stemmende med den omtvænte Skolelovs Tanke. Den dermed forbundne Udgift har derhos i Aarenes Løb været forholdsviis betydelig, idet der har været Løb, hvor Udgiften til Bøndehøiskoler og højere Underviisning har udgjort over 2,500 Rd.; det skal bemærkes, at de under Posten 1,400 Rd. i Motiverne anførte 200 Rd. til Biskolelærernes Uddannelse ogsaa gaae til Stabye Høiskole; dog er det heller ikke overseet, at der til disse Udgifter af Sorø Academies Midler er ydet betydelige Bidrag fra 400 Rd. indtil over 1,300 Rd. aarlig. — Den saaledes trufne Foranstaltning kan vel ikke siges at være stridende mod Skolelovens Ord, thi den kan henføres til „andre Foranstaltninger, hvortil haves Ministeriets Samtykke“; og at dette er givet, maa forudsættes derved, at der af Sorø Academies Midler dertil er ydet Bidrag; men Udvalget har dog troet at maatte fremhæve denne Post, saaledes som skeet. — Det skal her bemærkes, at de ikke lovbestemte Udgifter i Gjennemsnit have været henimod 3,000 Rd.

Det kan derefter vel antages, at der i Ringkjøbing Amts Skolefonds Udgifter kunde skee nogen Begrændsning, som kunde gøre den begjærede Bemyndigelse mindre paatvængende, men Udvalget vilde dog tage i Betænkning paa Grund heraf at indstille en Nægtelse af den foreslaede Bemyndigelse, ligesom man heller ikke skjønner, at der vilde være Anledning til at foreslaae en lavere Begrændsning end 36 ø., naar dog en Forhøielse skal finde Sted, da en multig Gjentagelse af